

ABSTRAKT

Práce se zabývá úrovní komunikace mezi třídní učitelkou, jejími žáky a samotnými žáky v kmenové třídě na prvním stupni, kde autorka působí. Cílem třídní učitelky je rozvinout komunikativní kompetence, které povedou k zefektivnění komunikace ve třídě. Konkrétně se jedná o vztah třídní učitelky, jejích žáků a žáků mezi sebou. Teoretická část dává oporu praktické části v podobě teoretických poznatků. Formuluje specifika pedagogické komunikace, charakterizuje verbální komunikaci, všímá si efektivních způsobů a bariér v komunikaci. Vymezením Osobnostní a sociální výchovy předkládá nástroje, jimiž lze dosáhnout očekávaných výstupů v rámci komunikace definovaných v Rámcově vzdělávacím programu a Minimálním preventivním programu. Představuje osobnost učitele a jeho kompetence jako možné činitele, které ovlivňují rozvoj žáka. Praktická část nejprve monitoruje výchozí situaci ve třídě. Na základě akčního učitelského výzkumu se třídní učitelka snaží posílit efektivitu komunikace. Využívá k tomu především metody pozorování, reflexe, techniky OSV, analýzy audionahrávek, videonahrávky a doplňkově slovního hodnocení. Také se opírá o aplikaci preventivního programu. Sběr dat a průběh akčního učitelského výzkumu probíhal v období listopad 2015 až únor 2017. Z výzkumu vyplývá, že efektivitu komunikace lze nejvýrazněji ovlivnit prostředky OSV.

KLÍČOVÁ SLOVA

pedagogická komunikace, verbální komunikace, efektivita, bariéry, konflikt, reflexe, analýza, Rámcově vzdělávací program, Osobnostní a sociální výchova, třídní pravidla, preventivní program, akční učitelský výzkum